

علمای با تقوا؛ یکی از پایه‌های اساسی اصلاح امت و حکام!

(ترجمه)

علماء وارثان انبیا و یکی از پایه‌های اساسی اصلاح امت و حکام می‌باشند؛ همان‌طور که پیامبر اسلام ﷺ فرموده‌اند:

«صِنْفَانِ مِنَ النَّاسِ إِذَا صَلَحَا صَلَحَ النَّاسُ وَإِذَا فَسَدَا فَسَدَ النَّاسُ؛ الْعُلَمَاءُ وَالْأَمْرَاءُ» (رواه ابونعیم فی الحلیة)

ترجمه: دو گروه از میان مردم اگر اصلاح شوند، مردم نیز اصلاح می‌شوند و اگر فاسد شوند، مردم نیز فاسد می‌شوند؛ علماء و حکام.

فساد حکام و مسئولین به فساد علماء بستگی دارد؛ زیرا وظیفه آن‌ها نظارت بر حکام و آگاهی‌دادن به امت درباره لزوم و چگونگی نظارت و هدایت آن‌ها به حق است. بنابراین، بر علماء واجب است که قبل از دیگران به عنوان مبلغان دین، نقش خود را بر وجه احسن ایفا کنند؛ زیرا آن‌ها به سبب علم‌شان به حلال و حرام الله سبحانه و تعالی آگاه‌تر از دیگران به شمار می‌روند. علم، عمل و حمل آن به مردم، میراث و دعوت‌شان محسوب می‌شود؛ زیرا آنان نخستین کسانی‌اند که فتنه را شناخته و توسط آگاهی‌شان از کتاب الله و سنت رسولش، به ظهور فتنه آگاه‌تر از دیگران‌اند و مثل مردم نیستند که فتنه را بعد از ظهور و درگیر شدن به آن بشناسند.

علماء نباید در انجام این نقش خود کوتاهی کنند و یا آن‌را به فراموشی سپارند؛ زیرا الله سبحانه و تعالی از آن‌ها پیمان محکمی گرفته است؛ چنان‌که در قرآن آمده:

﴿وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبُئْسَ مَا يَشْتَرُونَ﴾ [آل عمران: 187]

ترجمه: و (به یاد بیاور) آن‌گاه را که الله پیمان مؤکد (بر زبان انبیاء) از اهل کتاب گرفت که باید کتاب (خود) را برای مردمان آشکار سازید و توضیح دهید و آن‌را کتمان و پنهان نسازید. اما آنان آن‌را پشت سر افکندند و به بهای اندکی آن‌را فروختند! چه بد چیزی را خریدند! (آنان باقی را با فانی معاوضه کردند!).

علماء مکلف به تبلیغ و بیان آموزه‌های اسلامی بوده و در برابر آن‌ها نزد الله سبحانه و تعالی مسئولند و این‌را صحابه و تابعین خوب دانسته بودند. بر علماء به موجب ارث نبوت، واجب است که دیدگاه‌شان به مسائل بر اساس اصول، عقیده و احکام اسلام باشد و نظرات و دیدگاه‌شان به هیچ‌وجه تحت تأثیر افکار کفری قرار نگیرند.

هم‌چنین، باید برای اجراء و تطبیق افکار اسلامی وارد عمل شده و لزوم تغییر واقعیت کنونی همراه با حاکمیت اسلام به تمام معنا را بدون نقص و تدریج و با جزئیات آن بیان کنند.

علماء باید مفاهیم اسلامی را به صورت ملموس به مردم معرفی کنند تا مردم به توانایی آن در حل مشکلات‌شان اعتماد کنند. هم‌چنین باید نظام کامل اسلامی را که شامل تمام جوانب زندگی است، به درستی اظهار و در این راستا از هرنوع کوتاهی و تدریج بپرهیزند تا مدل ناقصی ایجاد نشود که موجب دوری و تنفر مردم از اسلام و حاکمیتش شود. علماء باید سعی کنند تا کیفیت

حاکمیت اسلام و راه رسیدن به آن را بدون توسل و کارگیری از نظام‌های دیگر بیان کنند و از تسلیمی به واقعیت و به رسمیت‌شناسی عرف‌های کنونی و قوانین بین‌الملل دوری کنند.

برگرفته شده از شماره 503 جریده‌ الراه

مترجم: محمد مزمل